

ESG - przewodnik po regulacjach prawnych

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

Unia Europejska i jej państwa członkowskie przechodzą niemającą precedensu w historii transformację. Celem trwających zmian jest budowa społecznej gospodarki rynkowej, która pozostanie konkurencyjna na rynku globalnym, a wzrost gospodarczy zostanie oddzielony od wykorzystania zasobów naturalnych. Jednocześnie trwające zmiany mają być oparte na idei sprawiedliwości społecznej i zgodne z zasadą niepozostawienia nikogo w tyle. Europa do 2050 r. zamierza stać się kontynentem neutralnym klimatycznie, który nie oddziałuje negatywnie na środowisko naturalne. Ponadto Unia Europejska dąży do odbudowy zniszczonych ekosystemów, przejścia na gospodarkę w obiegu zamkniętym oraz realizacji konceptu zrównoważonej gospodarki morskiej (tzw. niebieska gospodarka).

Urzeczywistnienie powyższych celów będzie wymagało dogłębnych zmian społecznych i gospodarczych. Przewidują one m.in. odejście od dotychczasowych sposobów wytwarzania energii, zmiany w zakresie technologii wykorzystywanych w produkcji przemysłowej, porzucenie emisyjnych środków transportu, bardziej zrównoważone wykorzystanie ziem rolniczych, ale także zmiany behawioralne oznaczające porzucenie wielu dotychczasowych przyzwyczajzeń społecznych. Transformacja konieczna jest również w ramach systemu finansowego. Nie jest możliwa budowa zrównoważonej gospodarki, jeśli kapitał wciąż będzie płynął w kierunku działań negatywnie oddziałujących na nasze otoczenie. Między innymi dlatego pośród trzech podstawowych celów Porozumienia Paryskiego znajduje się zapewnienie spójności przepływów finansowych ze ścieżką prowadzącą do niskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na skutki zmian klimatycznych. W tym kontekście należy pamiętać, że zmiany klimatyczne stanowią też długoterminowo ryzyko finansowe. Ekspozycja przedsiębiorstw na to ryzyko w imię krótkoterminowych zysków może w przyszłości przełożyć się na istotny spadek dobrobytu w UE.

W związku z powyższym Unia Europejska jest w trakcie tworzenia reżimu zrównoważonych finansów. Potocznie są to regulacje z zakresu ESG, z języka angielskiego: Environmental (środowisko), Social (społeczna odpowiedzialność) i Governance (ład korporacyjny). Początkowo termin ten był używany przede wszystkim w stosunku do ogólnych standardów oraz kryteriów oceny (ang. *rating*) stosowanych przez instytucje pozarządowe. Obecnie na mocy działań unijnego prawodawcy przedsiębiorstwa obciążone są coraz rozleglejszymi obowiązkami związanymi z oceną, raportowaniem oraz implementacją procedur z zakresu ESG.

Zgodnie z unijną strategią z 2021 r. dotyczącą finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej skala wymaganych inwestycji związanych z realizacją celów zrównoważonego rozwoju znacznie przekracza możliwości sektora publicznego. W związku z tym tworzenie ram zrównoważonego finansowania służy ukierunkowaniu prywatnych przepływów finansowych na odpowiednią działalność gospodarczą. Jak wskazuje Komisja, zainteresowanie sektora prywat-

nego zrównoważonymi inwestycjami znacznie wzrosło w ostatnich latach, a to oznacza, że potrzebne są jasne, spójne i solidne ramy zrównoważonego finansowania¹.

Unijny reżim zrównoważonych finansów zbudowany jest na trzech podstawowych filarach. Pierwszym podstawowym elementem jest unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju, czyli tzw. Taksonomia. Umożliwia ona określenie na podstawie obiektywnych i jasno zdefiniowanych kryteriów, czy dana działalność gospodarcza jest zrównoważona środowiskowo.

Drugim istotnym elementem jest obowiązkowy system ujawniania informacji dla przedsiębiorstw niefinansowych i finansowych, który pozwala określić wpływ danego podmiotu na kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem oraz ekspozycje na związane z tym ryzyka. Ponadto Unia przyjęła regulacje w zakresie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych.

Powyższe dwa filary uzupełniają unijne regulacje i tworzone przez nie narzędzia ułatwiające uczestnikom rynku finansowego inwestowanie w działalność sprzyjającą celom środowiskowym. Służyć temu ma m.in. znajdujące się w momencie pisania tej publikacji na końcowym etapie procesu legislacyjnego rozporządzenie w sprawie europejskich zielonych obligacji. Ten element tworzy trzeci filar unijnego reżimu zrównoważonych finansów.

Ponadto Unia jest w trakcie przyjmowania przepisów w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw. W praktyce regulacje te mają na celu implementację do unijnego systemu prawnego standardów ONZ oraz OECD dotyczących poszanowania praw człowieka przez przedsiębiorstwa, które dotychczas nie miały charakteru wiążącego.

Niniejsza publikacja stanowi wprowadzenie do unijnego reżimu zrównoważonych finansów. Nawigacja po mozaice regulacji z zakresu ESG stanowi istotne wyzwanie, dlatego nasz zespół autorski, zbudowany z osób na co dzień zajmujących się doradztwem w zakresie ESG, przygotował praktyczny opis najważniejszych przepisów unijnych i krajowych z tego zakresu. Naszym celem było przygotowanie publikacji, która nie tylko przybliży trudne zagadnienia, ale również pomoże w praktycznym wdrożeniu prawnych wymagań w ramach danego przedsiębiorstwa lub instytucji.

Jakub Bednarek

---

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej, COM/2021/390 final, 6.7.2021 r.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl